

gel? bi se na leto pri mnogem številu udov družbe sv. Cirila in Metodija toliko nabralo, da bi se katoliške občine na Turškem in tudi na Srbskem prav izdatno podpirati zamogle. — Denarji bi se naj dvakrat na leto: jeseni in spomladi v obletnici sv. Cirila in Metodija pobirali in naravnoč pošiljali „an das Comité des Mariae-Empfängniss-Vereins“ in Wien, I. Weihburggasse 5.

Doneski od udov bratovščine sv. Cirila in Metodija bi se le za katol. Slovane porabili; kar pa društveniki bratovščine „brezmadežnega spočetja Marijinega“ darujejo, se naj obrača tudi za Katoličane na vzhodu sploh.

Bratje, popremite se nasvêta, ki je praktičen in se lahko dožene. *) — Čč. gg. duhovnike lavantinske škofije pa prosi nasvetovalec, naj pri letošnjih pastirskih konferencajih povsod to stvar tudi preč. knezoškofijstvu priporoči.

Dr. U.

Gospodarske stvari.

Redkev. (*Raphanus sativus*).

M. Redkev je več razredov z različnimi sortami kakor: a) Zimska redkev. Je dveletna prav debela in služi za jesensko in zimsko porabo. b) Poletna redkev. Je jednoletna in se po leti rabi. c) Majeve redkev. (Na pol poletna redkev, žolta Dunajska redkev, dvojemesečna redkev.) Stoji v sredi med poletno in mesečno redkvijo in se meseca maja in junija rabi. Štutgart-ska, nova, rana, bela, poletna ali dvojemesečna redkev pride za mesečno redkvico. d) Mesečna redkvica. Je jednoletna, kratke trpežnosti in služi za prvi pomladanski okrepečavni prigrizlejš k mesu ali putru.

Redkvam poprek rahla, črnopeshčena, globoka zemlja najbolj tekne; po nižinah se bolje obnašajo nego po višinah. Seje ali potika se o različnih časih v gnojne gredice, v vrtu in po njivah, vsaki razred na svoj način. Pred kratkim je še neka nova sorta redkve znana postala, od katere se mlado semensko stročje tudi povžiti more. Zemlja se mora vedno rahla obdržati z rigolanjem in okopavanjem, voda in vlažen zrak so glavni pogoji dobremu vzrejevanju redkev.

a) Zimska redkev.

Tako zvana Erfurtska zimska redkev, bela in črna, je največja in najizvrstnejša. Je tudi še siva redkev orjakinja, ki se zelo priporoča.

Za zimsko redkev se najbolj prilaga močna, globoko prekopana, posebno rigolana zemlja, v kateri v časih po 6—8 funtne redkve vzrastejo. Sejati se ne sme pred sredo junija, ker sicer rada v seme gre in puhla ali lesnata postane. Potika se seme navadno po vrstah zrno za zrnom vedno po 6 palcev vsaksebi.

*) Vse slovenske katoliške časopise prosi uljudno pošiljavec teh vrstic, da ponatisnejo ta nasvêt. Pis.

Poglavitni pogoji, da se dobra in nježna, sočna in okusna zimska redkev priredi so: rahla zemlja, redka rast in marljivo zalivanje. Zimska redkev se z tim odebeli, da se posameznim redkvam v srce luknja zabode in v njo redkvino zrno potakne. V prirejo dobrega semena se najlepše zimske redkve jeseni odberó, metenica do srca potrga in v kleti v pesku čez zimo do spomladi hranijo. V prihodnem aprilu se semenske redkve o toplem, deževnem vremenu na vrt po 1¹/₂, črevlja vsaksebi posadé. Kmaló požene cvetna stebila in avgusta seme dozori, ki po 4 leta kalivno ostane. Čas porabe zimske redkve pada med jesen in spomlad. Po zimi se zakopljejo v jame ali pa se potaknejo v kleti v pesek ali prst. Mlada metenica, katero proti pomladi poženo se more kot salata porabiti.

b) Poletna redkev.

Tudi ta sorta redkve se iz semena vzreja, ki se od marca do maja, kakor seme zimske redkve potika. Ravnavo in obdelavo ima tudi z poslednjo jednako. Izmed posebnih sort je dolga, siva, najbolj priljubljena. Nahaja se tudi bela, rudeča in črna, ki so zelo razširjene. Seme se dobiva od najlepših redkev prve setve, ki se na mestu skupaj puščajo. Zori meseca septembra in ostaja do 4 leta kalivna. Poletna redkev se poleti kot salata pa tudi brez vse priprave sirova z soljo povživa.

c) Majeve redkev.

Seje se ta podrazrod meseca marca v prosto zemljo in se povživa, ko mesečna redkev pohajati začne in ko je poletna redkev še premlada. Tudi se večkrat še meseca avgusta seje, da je jeseni dobre redkve kaj v roke vzeti. Tudi tukaj se za prirejo semena najlepše redkve vzamejo, ki se pa predno so popolnoma doraščene po črevelj vsaksebi na grede posadijo. Cvetna stebila, ki jih tu poženo, prinašajo do septembra zrelo seme, ki tudi več let kalivno ostane.

d) Mesečna redkev.

Drobna, rana mesečna redkev v različnih oblikah, od katerih so kratkometenične, okrogle bolj priljubljene od podolgovatih, se že meseca januarja in februarja v grede in začetek marca na toplo ležeče povrtné grede in sicer prav redko poseja. Tako je od februarja do marca vedno redkvice za v kuhinjo. Potem se meseca avgusta in septembra mesečna redkev za jesenske potrebe seje. Ker bi pa ta od mraza lahko trpeti mogla, se mora od konca oktobra v mrzlo gredo, ki se da po zimi dobro proti mrazu zavarovati, posaditi. Tako se drži redkvica do Božiča in v časih tako dolgo, da pride nova. Okrogla, kratkometenična redkvica navadno prej priraste ko podolgovata. Za prirejo semena odbrana mesečna redkvica, ki mora od prve setve in popolnoma doraščena biti, se po črevelj vsaksebi posaja na grede, kder do avgusta ali septembra seme dozori. Seme ostane 4 leta kalivno.

Mraz ali slana. Iz Kamcee. Mraz je grozno veliko škodo napravil po višinah. Do sred Jelovca in pri sv. Križu je vse črno. Še zelenega lista ni bilo najti. V Kamci, posebno v nižavah, je slana uničila gotovo polovico, nekterim tretjino drugim četrtino. Zdihovalja je veliko! Žito je precej lepo. — Pekerski vinogradi so 20. in 21. maja pozebli. Že po zimi so nekoliko bili poškodovani, in sedanji mraz je $\frac{3}{4}$ uničil; zato pa je štrtinjak vina za 20 fl. poskočil. Tudi na polji je mraz fižolo in krompir, kateri je bil priklil, posmodil, še detelja in trava na senožetih je bila poparjena; sena bo malo, ker je trava zavoljo prevelike mokrote in mrzlega vremena redka in mala. Žita so redka, in upamo, da niso poškodovana. Dreyesa so lepo cvetela, ali sadja bo malo, kostanji in bukovje po Pohorji je tudi poškodovano. Uboge čebelice mlo zdihojejo, ker jim je neprijetni maj vse cvetje pokončal, in dozdej še se niso rojile, sicer pa so ljudnate. Pri g. sv. Kungoti je slana pokončala tršno mladice v nižjih legah. Tu in tam ničesar ni ostalo, vse je suho; na visokih legah se je tu in tam kaj ostalo. Toževanje je občno. Pomanjkanje denarja je hudo. Pri sv. Roku ob Sotli je mraz več, kakor polovico poparil. — Slana je po Savinjski dolini več škode naredila, kakor po Dravinjski. Pri Konjicah se račun, da je tretjino po vinogradih pobrala. Koder je lani toča razsajala, se zlasti zdaj po mrazu močno drevje suši. Bati se je lubadarja v gozdih. Pozor! Slana je na Kranjskem, zlasti Dolenjskem, pokončala nad dobro polovico vinske letine. V nizavi ležeči vinogradi so tako pokončani, da v njih še zelenega perjčja najti ni, manj nizko ležeči vinogradi so pokončani do polovice in više ležeči do tretjine. Lepo vreme se še zmeraj ne more narediti, zmeraj je še hladno in deževno. Kaj bo? — V Spodnjem Avstrijskem, zlasti okoli Dunaja ali Beča je mraz $\frac{3}{4}$ po vinogradih uničil. Isto velja o Moravskem, potem severnem Ogerskem; okoli Budapešta, Jagra in v Tokajskih gorinah je polovica proč. V južnem Ogerskem, okoli Pečuba, Villanyja, Sezarda, potem v Banatu mraz ni učinil nobene škode.

Nekaj novega na pošti. Tisti, ki pri svojih pošlah naročijo, naj se jim njihova pisma, novine korespondenckarte, obrazci ali muštri in tiskovine ne pošiljajo na dom, ampak v poštni uradnici shranjujejo, dokler sami po nje ne pridejo, morajo počenši s 1. junijem vsak mesec naprej plačati 50 kr. za shranbo (Fachgebühr). Vse druge pisarije itd. če niso zaznamovane s „poste restante“ se bodo po potnih listonoših pošiljale na dom, kakor do sedaj in se bodo morala za določenatev plačati navadna potnina. Rečeno velja vsem, ki stanujejo v občini, kder je pošta, ali v srenjeb, kamor zahajajo redni potni listonoše. Drugim ni treba plačevati shranbovine, če njihova pisma ostajajo več časa na pošti.

Na podkovijski živinozdravniški šoli v Gradcu je za bodoče šolsko leto razpisanih 5 štipendij po 100 gld. in s prostim stanovanjem pri učilnici. Prošniki imajo s krstnim listom dokazati, da so rojeni Štajerci, že 18 in še ne 30 let stari. Treba je določiti spričevalo o cepljenju ali stavljenju koz, spričevalo uboštva in učni list, iz katerega je razvidno, da so se kovačkenga naučili. Napó sled mora vsak pri ravnateljstvu v Gradcu napraviti izpit ali skušnjo, pri kateri se bode najbolj ozir jemalo na tiste, ki dobro nemški berejo in pišejo, potem urno kovajo in spretuo podkavljejo. Pismene prošnje se vlagajo do konca julija pri deželnem odboru v Gradcu (Steiermärkischer Landes-Ausschuss in Graz).

Sejmovi na Štajerskem 3. junija. Na svetih gorah, v Slatini 6. junija pri sv. Jurju, sv. Dahu v Ločah, sv. Hemi, v Račah, v Lačenah, v Mahrenbergu, v Mozirju, v Radgoni, v Brežicah, v Laškem, v Vidmu. 8. junija pri sv. Heleni, sv. Marjeti na Dravskem polju, sv. Martinu pri Sl. Gradcu, pri sv. Miklažu pri Sotli, v Strasu. 9. junija v Pilštanju, sv. Primožu in v Trbovljah.

Sejmovi na Koroškem meseca junija. 6. v Althofnu, pri sv. Hemi na Krki, pri št. Lenartu, v št. Paulu, v Podgorjah; 14. v Zg. Draubergu; 19. v Volfbergu; 24. v Gutštajan; 28. v Zg. Draubergu in v Grajfenbergu; 30. v Pontablu in v Trbižu.

Dopisi.

Iz Gradca. (Česka zahvalnica poslancu g. Hermanu.) Blagorodnemu gosp. gosp. Mihaelu Hermanu, poslancu v dezelnem štirskem in državnem zboru, udu deželnega odbora itd.

V zelo mnogobrojni, če tudi ne dosti ozko zvezani avstrijski državopravni stranki zavzimate Vi odlično mesto in kderkoli se v javnosti Vaš glas začuje, nahaja posebno v slovanskih krajih živo pozornost in oceno.

Vi ste, ki pred drugimi posebno v državnem zboru neprestrašeno zastopate resnico in pravo, ki lažiliberalizmu, kateri je zdaj v Avstriji, — če tudi nikakor več na dolgo — zavladal, krinko pri vsaki ugodni priložnosti snimate, korupcijo (spächenost) na zasluženi sramotni oder postavljate in neumorno kažete na pot, ktera more državo in dinastijo ohraniti in zopet povzdigniti.

Ako so tedaj v občé Vam vsi prav lojalni državljani te države zavezani v zahvalo, tako se gotovo nam Čehom pred vsemi spodobi, da Vaše ime imamo v časti in spoštovanju, ker ste se ravno za kraljestvo in narod česki že tolikokrat z vročo gorljivostjo in z navdušenim prepričanjem potegnili proti onim, ki nas imajo za največo opovero svojih pogubnih teženj.

Zato je tudi glavna skupščina političnega